

Leefbaarheidvisie Dieteren

Hoofdstuk 1: inleiding

Algemeen. In deze inleiding geven wij achtereenvolgens aan:

1. wat met deze visie wordt beoogd,
2. hoe deze visie tot stand is gekomen
3. hoe deze leefbaarheidvisie is opgebouwd.

Doel van de visie. Het feit dat de inwoners van Dieteren zich grote zorgen maken over het behoud van de leefbaarheid in hun dorp vormt de hoofdreden om deze visie op te stellen. Met deze visie willen zij het openbaar bestuur i.c. de gemeente Echt-Susteren niet alleen deelgenoot maken van haar zorgen maar willen zij ook kenbaar maken in welke richting moet worden gedacht om deze zorgen weg te nemen (m.a.w.: om de bedreigingen voor de leefbaarheid in hun dorp uit de weg te ruimen en de kansen die er in kader van de leefbaarheid liggen te benutten).

De totstandkoming van de visie. In januari 2010 is in Dieteren de 'contactgroep' opgericht. De kern van deze groep wordt gevormd door de Dorpsraad en verder zijn nagenoeg alle Dieterse verenigingen en stichtingen, de parochie en de basisschool in deze contactgroep vertegenwoordigd (zie bijlage a). Tijdens een gesprek d.d. 18 januari 2010 heeft de gemeente de contactgroep verzocht om de onderhavige visie op te stellen. Dit verzoek is in maart door de gemeente geformaliseerd (zie bijlage b).

De contactgroep heeft zich vervolgens afgevraagd hoe de Dieterse gemeenschap optimaal bij het opstellen van deze visie kon worden betrokken. Het gaat immers om de visie van de inwoners van Dieteren op de leefbaarheid binnen hun gemeenschap en niet om de visie van de contactgroep. Daarom werd besloten om de inwoners uit te nodigen om tijdens een 5-tal bijeenkomsten hun visie op deze leefbaarheid kenbaar te maken. Deze bijeenkomsten hebben op 1 en 15 april en 3, 16 en 26 mei j.l. plaatsgevonden in gemeenschapshuis 'de Koppel' en zijn zeer goed bezocht getuige het feit dat in totaal ongeveer 170 inwoners van Dieteren acte de présence hebben gegeven.

Van deze bijeenkomsten zijn verslagen gemaakt die inbegrepen presentielijsten als bijlage c, d, e, f en g zijn gevoegd bij deze visie. Deze verslagen vormen de bouwstenen voor het laatste hoofdstuk van deze leefbaarheidvisie die als volgt is opgebouwd.

Opbouw leefbaarheidvisie. Na deze inleiding volgt hoofdstuk 2 waarin we Dieteren een beeld scheppen van het huidige Dieteren. Vervolgens stellen we in hoofdstuk 3 een aantal ontwikkelingen aan de orde die een bedreiging vormen voor de leefbaarheid in Dieteren. In hoofdstuk 4 geven wij aan wat naar de mening van de Dieterse gemeenschap behouden moet blijven en wat er moet veranderen om de leefbaarheid in Dieteren te waarborgen (welke mogelijkheden er liggen om de leefbaarheid in ons dorp te verbeteren). De belangrijkste conclusies uit deze leefbaarheidvisie hebben wij tenslotte verwoord in hoofdstuk 5.

Leefbaarheidsvisie Dieteren

Hoofdstuk 2: Dieteren nu

Algemeen. In dit deel van de visie beschrijven we de huidige situatie betreffende de kern Dieteren, de kleinste van de 9 kernen die de gemeente Echt-Susteren rijk is. Dieteren is in 2003 aangemerkt als kern¹ omdat het voldeed aan een aantal criteria, die betrekking hebben op de omvang, de ligging² en de aanwezigheid van bepaalde basisvoorzieningen³. Dieteren werd daarmee tot één van de kernen waarvoor de gemeente in 2003 voornemens was integraal beleid gericht op ten minste het behoud van de leefbaarheid te ontwikkelen.

Dieteren geografisch. Wij hebben geen kaart kunnen vinden waarop de geografisch grenzen van het gebied kern Dieteren zijn aangegeven. Daarom hebben wij zelf een dergelijke kaart ontworpen op basis van de onderstaande gegevens die wij hebben gehaald uit het plan van aanpak Kernenbeleid uit 2003 en verhalen van hen die zeggen het te weten.

1. Het gebied kern Dieteren omvat Dieteren inclusief verspreide huizen buiten de bebouwde kom van Dieteren (niet inbegrepen Baakhoven dat is ondergebracht bij de kern Susteren). Zie bijlage 2a bij het genoemde plan van aanpak.
2. Kern Dieteren in postcodes: 6114 JN t/m JZ, 6114 KA t/m KP, 6114 KS t/m KZ en 6114 LA en LB. Zie bijlage 4 bij het genoemde plan van aanpak.

¹ Zie het plan van aanpak Kernenbeleid van de gemeente Echt-Susteren d.d. november 2003.

² Solitaire ligging, tegen grotere kern of nabij grote kern gelegen.

³ Een kerk, een peuterspeelzaal, een basisschool, een redelijk verenigingsleven en een ontmoetingsplek in de vorm van een gemeenschapsaccommodatie.

Dieteren demografisch. In de onderstaande tabel wordt de huidige Dieterse bevolkingssituatie weergegeven⁴.

Leeftijdsklasse	Mannen	Vrouwen	Totaal
0-9	29	34	63
10-19	67	49	116
20-29	33	21	54
30-39	30	35	65
40-49	83	90	173
50-59	67	63	130
60-69	54	38	92
70-79	32	44	76
80-89	9	20	29
90-99		6	6
Totaal	404	400	804

Dieteren, woningvoorraad. Op dit moment telt Dieteren 375 woningen⁵ waarbij het in meer dan 70% gaat om eengezinskoopwoningen⁶.

Dieteren, voorzieningen. Dieteren beschikt over de volgende maatschappelijke voorzieningen:

1. een kerk, de St Stephanus kerk
2. een peuterspeelzaal, 't Awvellemenke
3. een basisschool, St Cornelius
4. een gemeenschapshuis, de Koppel

Verder beschikken de Dieterse fanfare en de Dieterse schutterij over een eigen verenigingsaccommodatie.

Tenslotte ligt in Dieteren in het buitengebied 'geografisch-technisch' een aantal sportaccommodaties die worden geëxploiteerd door Susterse verenigingen: de accommodatie van Sportclub Susteren (voetbal), de accommodatie van handbalvereniging NOAV en de accommodatie van tennisvereniging ROSUS. De inwoners van Dieteren beschouwen deze accommodaties niet als Dieterse accommodaties.

Dieteren, verenigingen. Dieteren heeft een rijk verenigingsleven. In deze kleine gemeenschap zijn de volgende verenigingen en stichtingen actief:

1. Fanfare Eendracht Dieteren,
2. Schutterij St Stephanus Dieteren,
3. Carnavalsvereniging de Lollige Buk,

⁴ Gegevens zijn aangereikt door de gemeente Echt-Susteren. De Etil prognoses gaan uit van een totaal van 833 inwoners (www.vanmeernaarbeter.nl)

⁵ Zie bijlage A bij de leerlingenprognoses 2010-2028, basisonderwijs, gemeente Echt-Susteren.

⁶ Zie de bijlage 2 van de rapportage voor de gemeente Echt-Susteren van het door Companen uitgevoerd regionaal woningmarktonderzoek d.d. 15 december 2008.

4. Buurtvereniging Genenij
5. Buurtvereniging Heuveldrenk
6. Buurtvereniging 't Kröpke
7. Vrouwenvereniging St Oda
8. Bond voor Ouderen Dieteren
9. Kinder vakantie werk Dieteren
10. Zaaie Herriemenie Jonk Vleisj
11. Dameszangkoor
12. Kerkbestuur St Stephanus
13. Ruiterclub Dieteren
14. Stichting de Schakel
15. Stichting Gemeenschapsbelangen
16. Stichting Dorpsraad Dieteren
17. Stichting Samenwerkende buurten
18. Oranjecomité
19. St Maartencomité
20. VTV Set-up

Dieteren, economische activiteiten.

Bedrijven. Buiten de bebouwde kom, aan de Maaseikerweg, is het bedrijventerrein Dieteren gelegen. In de visie 2020 wordt hierover het volgende gezegd: 'Het bedrijventerrein aan de Maaseikerweg in Dieteren en het type bedrijven dat daar is gevestigd, is storend in het landschap. Het terrein komt voor revitalisering en/of landschappelijke inpassing in aanmerking'.

Verder zijn buiten de bebouwde kom, in het buitengebied, nog een aantal agrarische bedrijven (5), een varkenshouderij/manege en een 'fruitteeltbedrijf met winkel' gevestigd.

Binnen de bebouwde kom Dieteren bevinden zich drie agrarische bedrijven inbegrepen een paardenhouderij/manege. Verder zijn in Dieteren 4 locaties met een bedrijfsbestemming, alle drie aan de Kerkstraat gelegen. Ten slotte is in Dieteren sprake van een relatief groot aantal beroeps- en bedrijfsactiviteiten die aan huis worden uitgeoefend (kapsters, schoonheidsspecialistes etc.).

Horeca. In Dieteren bevinden zich twee horecabedrijven. Op de eerste plaats bevindt zich in gemeenschapshuis de Koppel een café en op de tweede plaats bevindt zich aan de Echterstraat 'Boerderijterras Juffrouw zonder Kop'. Op dit terras kunnen bezoekers terecht voor een kop verse koffie en een zelfgebakken wafel of stuk vlaai. Het terras is dagbesteding voor mensen met een verstandelijke handicap waarbij alle werkzaamheden zijn gericht op participeren in de omgeving.

Detailhandel. Detailhandel is in Dieteren aanwezig in de Zilstraat. Hier ligt de Jedi Petfood (Jumper), in de volksmond beter bekend als 'de boerenbond'. In deze winkel kan de Dieterse gemeenschap tijdens de openingstijden van de winkel ook contanten opnemen.

Media/Communicatie. In Dieteren verschijnt al 49 jaar het maandblad de Schakel dat door de gelijknamige stichting⁷ wordt uitgegeven. Verder mag in dit verband de site www.deetere.com niet onvermeld blijven.

Conclusie.

Dieteren is een kleine gemeenschap die in het kader van de leefbaarheid beschikt over een aantal basisvoorzieningen (kerk, school en gemeenschapshuis), een zeer rijk verenigingsleven, één café (in gemeenschapshuis de Koppel), één winkel met een breed assortiment aan artikelen niet inbegrepen levensmiddelen en drank⁸ en één winkel in het buitengebied waar producten van het land worden verkocht.

⁷ Stichting de Schakel heeft als doelstellingen: bevordering van het gemeenschapsleven in Dieteren en steun aan de missiegebieden.

⁸ Hier kan de Dieterse gemeenschap ook contanten opnemen.

Leefbaarheidsvisie Dieteren

Hoofdstuk 3: Dieteren bij ongewijzigd beleid

Algemeen. De titel van dit hoofdstuk roept uiteraard de vraag op: welk beleid voert de gemeente Echt-Susteren t.a.v. Dieteren. Wat heeft de gemeente op de middellange termijn (10-15 jaar) voor met Dieteren (strategische doelstellingen), hoe denkt zij deze doelstellingen te bereiken (beleid) en hoe uit zich dat concreet (plannen en projecten)?

De strategie. De gemeente Echt-Susteren heeft haar strategie onlangs neergelegd in haar visie 2020. Deze visie geeft aan in welke richting onze gemeente zich op de middellange termijn dient te ontwikkelen en welke strategische doelstellingen op de middellange termijn moeten worden bereikt. Getuige het onderstaande citaat is het waarborgen van de leefbaarheid voor haar bewoners het belangrijkste speerpunt in de visie van de gemeente.

‘De gemeente kent een grote diversiteit aan vitale leefgemeenschappen met een hechte betrokkenheid in hun directe omgeving. Het rijke verenigingsleven in de kernen is hier een voorbeeld van. De identiteit van de eigen leefgemeenschap is van grote waarde voor de meeste van onze inwoners. Ook onze gemeente zal de komende jaren merken dat de demografische ontwikkelingen en maatschappelijke tendensen invloed hebben op de woningmarkt en het draagvlak voor voorzieningen. Hoe wij daarbij de leefbaarheid voor onze bewoners kunnen waarborgen, is het belangrijkste speerpunt in onze toekomstvisie 2020’.

Het beleid. De vraag die nu aan de orde is luidt: hoe denkt de gemeente Echt-Susteren de leefbaarheid in de kern Dieteren te waarborgen? Een antwoord op deze vraag hebben wij helaas nog niet gevonden om de simpele reden dat ook de gemeente deze vraag nog niet heeft beantwoord. Het gemeentelijke antwoord zal in het najaar van dit jaar worden geformuleerd en vastgelegd in de gebiedsvisie Susteren. De gemeente heeft immers besloten om de visie 2020 nader uit te werken in een 6-tal gebiedsvisies waaronder de gebiedsvisie Susteren inclusief Heide, Nieuwstadt, Dieteren en Roosteren. In deze laatst genoemde gebiedsvisie zal de gemeente duidelijk moeten maken wat zij met haar kern Dieteren wil en hoe zij de leefbaarheid voor de inwoners van Dieteren op peil wil houden.

Plannen en projecten. Ondanks het feit dat de in de voorafgaande alinea gestelde vraag nog niet is beantwoord, is er wel sprake van één plan (in de voorontwerpfase) en twee projecten die van invloed zijn op de leefbaarheid binnen de Dieterse gemeenschap. Het gaat hier om het bestemmingplan ‘kern Dieteren’ en de projecten ‘bouw multifunctionele sporthal in het Koppelveld’ en ‘Fietspad Lange Akkersweg/Doorderweg’. In het vervolg van dit hoofdstuk zullen wij de gevolgen van het ongewijzigd verwezenlijken van dit plan en deze projecten op de leefbaarheid in ons dorp schetsen.

Het voorontwerp bestemmingsplan ‘kern Dieteren’. Het bestemmingsplan ‘kern Dieteren’ bevindt zich op dit moment (het moment waarop deze visie op papier wordt gezet) in de voorontwerpfase. Het voorontwerp is d.d. 25 juni 2010 ter inzage gelegd. Wij hebben vastgesteld dat dit voorontwerp

o.a. voorziet in de bouw van maximaal 11 woningen gedurende de komende 10 jaar⁹. De vraag is nu wat dit betekent voor ons dorp? M.a.w.: wat zijn de gevolgen van de eventuele¹⁰ uitvoering van dit plan en het daaraan ten grondslag liggend beleid op de leefbaarheid in Dieteren?

Om deze gevolgen in kaart te brengen hebben wij gebruik gemaakt van:

1. De uitkomsten van de jongste bevolkingsprognoses op kern- wijk- of buurniveau in opdracht van de provincie Limburg en de afzonderlijke Limburgse Gemeenten in 2009 opgesteld en gepubliceerd door het regionale Economische onderzoeksbureau Etil (verder te noemen: de Etil-prognoses)¹¹.
2. Het document 'Leerlingenprognoses 2010-2028 basisonderwijs Gemeente Echt-Susteren (verder te noemen: leerlingenprognoses)', in 2010 in opdracht van de gemeente opgesteld door Planning Verband Groningen BV (verder te noemen PVG).

De **Etil-prognoses** houden geen rekening met eventuele bouwplannen van de gemeente (zij gaan dus uit van ongewijzigd beleid) en laten voor de kern Dieteren het volgende beeld zien.

Tabel 1

Leeftijdsklasse	2008	2010	2015	2020	2025
0-10	69	66	49	45	51
10-20	127	117	96	65	48
20-30	55	61	79	86	71
30-40	80	66	53	63	80
40-50	185	170	117	69	56
50-60	130	140	169	167	116
60-70	94	102	119	131	159
>70	106	111	116	135	148
Totaal	846	833	798	761	729

Tabel2

Leeftijdsklasse	2008	2010	2015	2020	2025
0-20	196	183	145	110	99
20-40	135	127	132	149	151
40-60	315	310	286	236	172
>60	200	213	235	266	307
Totaal	846	833	798	761	729

⁹ Het voorontwerp bevat geen nieuwe directe bouwmogelijkheden. Realisering van nieuwe woningen is slechts mogelijk gemaakt door middel van een wijzigingsbevoegdheid of een ontheffing.

¹⁰ De Contactgroep Dieteren heeft zich op basis van de in deze visie genoemde gesprekken met de Dieterse bevolking nadrukkelijk tegen dit voorontwerp uitgesproken (inspraakprocedure).

¹¹ Zie <http://www.prognoses.vanmeernaarbeter.nl>

De cijfers in de voorafgaande tabellen laten zien dat bij ongewijzigd beleid:

1. Het aantal inwoners van de kern Dieteren de komende 15 jaar met 104 personen zal afnemen (833-729). Dit is een procentuele afname met 12,5%.
2. Dat in 2025 ruim 42% van de inwoners van Dieteren ouder is dan 60 jaar en dat Dieteren dus vergrijsst.
3. Dat het aantal jeugdige inwoners (0-20 jaar) van de kern Dieteren de komende 15 jaar met 84 personen zal afnemen (183-99). Dit is een procentuele afname met meer dan 54%. De jeugd verdwijnt dus grotendeels uit Dieteren.

Het **Planning Verband Groningen** heeft bij het opstellen van haar prognoses betreffende het aantal leerlingen van de basisschool het onderhavige voorontwerp bestemmingsplan als uitgangspunt genomen. M.a.w.: bij het opstellen van hun prognoses zijn zij er van o.a. van uitgegaan dat de komende 10 jaar maximaal 11 nieuwe woningen worden gebouwd in Dieteren.

Bestudering van het document 'leerlingenprognoses' leert op de eerste plaats dat er in Dieteren steeds minder kinderen in de leeftijd van 0 t/m 12 jaar zullen wonen. Woonden er in 2001 nog 145 kinderen, dit jaar is dit aantal gereduceerd tot 91 en dit aantal zal verder teruglopen naar 62 in 2015 en 50 in 2020¹². Voor onze basisschool worden de volgende leerlingenaantallen geprognoseerd:

1. schooljaar 2010-2011: 57 leerlingen,
2. schooljaar 2015-2016: 36 leerlingen,
3. schooljaar 2020-2021: 31 leerlingen en
4. schooljaar 2025-2026: 26 leerlingen¹³.

Wat betekenen de genoemde cijfers nu voor de leefbaarheid in Dieteren? De belangrijkste conclusie die we op basis van deze cijfers kunnen trekken luidt: op termijn neemt het aantal inwoners in Dieteren met 12,5 % af en verdwijnt de jeugd grotendeels uit Dieteren (afname van meer dan 50%). Bij ongewijzigd beleid zal onze gemeenschap verder sterk vergrijzen en is zij zeker niet meer in staat om zich te verjongen!

Dit betekent op de eerste plaats dat het voortbestaan van onze school geweldig onder druk komt te staan. Het behoeft uiteraard geen betoog dat deze voorziening van groot belang is voor de leefbaarheid in ons dorp en dat het verdwijnen ervan deze leefbaarheid zeer negatief zal beïnvloeden. Hetzelfde kan worden gezegd van onze peuterspeelzaal.

Op de tweede plaats betekent dit dat een groot deel van de verenigingen in ons dorp op termijn ook zullen verdwijnen of op z'n minst sterk moeten inkrimpen omdat zij de uitstroom van ouderen niet meer kunnen compenseren met de instroom van jongeren. Deze verenigingen zijn van groot belang voor de sociale samenhang en daarmee voor de leefbaarheid in ons dorp die daarmee ernstig wordt geschaad.

Het verdwijnen van deze verenigingen heeft gevolgen voor ons gemeenschapshuis 'de Koppel'. Een sluitende exploitatie van dit gemeenschapshuis is immers voor een deel afhankelijk van het gebruik

¹² Zie de bijlage a bij het document 'leerlingenprognoses', pagina 22.

¹³ Zie tabel 1 bij het document 'leerlingenprognoses'.

ervan door deze verenigingen en zal door het verdwijnen daarvan onder druk komen te staan. Het verdwijnen van dit gemeenschapshuis zou een gevoelige klap zijn voor de leefbaarheid in ons dorp.

Het voorafgaande kan niet anders dan tot de conclusie leiden dat door het huidige RO-beleid dat uitmondt in het onderhavige voorontwerp BP 'kern Dieteren' de leefbaarheid in ons dorp niet ten goede komt maar deze veeleer te niet doet. Feitelijk leidt de goedkeuring van het onderhavige voorontwerp bestemmingsplan tot het verdwijnen van Dieteren als officiële kern binnen de gemeente aangezien ons dorp niet meer voldoet aan de in 2003 opgestelde criteria om als kern te worden aangemerkt¹⁴. Het dorp wordt als woonplaats steeds onaantrekkelijker en dat zal zich vertalen in toenemende leegstand en lagere huizenprijzen.

Het project 'bouw multifunctionele sporthal in het Koppelveld. Het gaat hier om de bouw van een sporthal in de nabijheid van de accommodatie van Sportclub Susteren. Dit project biedt enerzijds kansen maar baart de Dieterse gemeenschap anderzijds zorgen.

Kansen liggen er voor sportminnende inwoners van Dieteren en voor verenigingen die incidenteel wat grotere culturele evenementen willen organiseren zoals bijvoorbeeld een door de Dieterse fanfare te organiseren Maasgouw toernooi of door de Dieterse schutterij te organiseren omvangrijk drumbandconcours. Verder ligt hier ook een kans om de verkeersdrukte in Dieteren als gevolg van het gegeven dat de sportaccommodaties van ROSUS en NOAV voor snelverkeer vanuit Dieteren bereikbaar zijn te verminderen. Dit vergt dan wel, in het verlengde van de ontsluiting van de nieuwe sporthal vanaf de Maaseikerweg, een nieuwe ontsluiting van deze sportparken.

Naast deze kansen leidt de bouw van de nieuwe sporthal ook tot zorgen. Op de eerste plaats de zorg dat realisatie van dit project zal leiden tot een toenemende verkeersdrukte in Dieteren als de hal onverhoopt ook via de Louerstraat in Dieteren bereikbaar wordt voor snelverkeer. Verder is het op dit moment zo dat basisschool St Cornelius Dieteren voor haar bewegingsonderwijs terugvalt op de in het gemeenschapshuis de Koppel ondergebrachte gymzaal (naar onze informatie tot volle tevredenheid van de schoolleiding en de ouders). De gemeente huurt in de huidige situatie de gymzaal van de stichting 'gemeenschapsbelangen'. Indien echter het bewegingsonderwijs in de toekomst wordt ondergebracht in de nieuw te bouwen sporthal zal dit laatste niet meer het geval zijn en komt de exploitatie van ons gemeenschapshuis onder grote druk te staan.

De contactgroep Dieteren is in het begin van dit jaar betrokken bij het opstellen van het programma van eisen voor deze sporthal en heeft haar eisen bij de gemeente neergelegd. Onderstaand is het standpunt van de contactgroep zoals dat bij de gemeente is neergelegd onverkort weergegeven.

Programma van eisen nieuwe sporthal in het koppelveld

Refertes:

1. *Het verslag van de startbijeenkomst van de gemeente Echt-Susteren met de contactgroep Dieteren*

¹⁴ Zie het document 'plan van aanpak Kernenbeleid' november 2003, pagina 5.

2. *De reactie op het hierboven genoemde verslag van de gemeente Echt-Susteren*
 3. *Gebiedsvisie Susteren , projecten BMV-Groene strip en sporthal*
 4. *Concept programma van eisen*
1. *Uitgangspunten.* *Bij het opstellen van haar inbreng in dit programma van eisen heeft de contactgroep Dieteren de volgende uitgangspunten gehanteerd.*
 - a. *Sportverenigingen worden allemaal afzonderlijk benaderd om hun eisen ten aanzien van de sporttechnische gebruiksmogelijkheden van de onderhavige sporthal bij de gemeente Echt-Susteren kenbaar te maken.*
 - b. *Het gestelde in referte 1 ten aanzien van de onderhavige sporthal: 'tenslotte geeft de wethouder aan dat de nieuwe multifunctionele sporthal primair is bedoeld als sporthal en niet als 'locatie' waar structureel culturele (en soortgelijke) activiteiten gaan plaatsvinden. Dit neemt niet weg dat de sporthal wel kan worden gebruikt om incidenteel wat grootschaliger activiteiten te organiseren. Het verenigingsleven van Dieteren zal voor wat betreft haar structurele activiteiten moeten blijven terugvallen op de 'Koppel'.*
 - c. *Het gestelde in referte 2 ten aanzien van de onderhavige sporthal: ik (dhr Heijman, red.) denk dat de betrokkenheid van de contactgroep Dieteren bij het programma van eisen van de sporthal zich moet concentreren op de omgevingsaspecten van de sporthal en niet zozeer op de sporttechnische gebruiksmogelijkheden. Deze acht ik meer een zaak van de gebruikers zijnde de sportverenigingen. Ten aanzien van aanvullende eisen voor de sporthal is duidelijk aangegeven dat er in het huidige budget voor de sporthal geen ruimte zit om aanvullende zaken op te pakken. Ten aanzien van aanvullende zaken, zoals een nieuwe ontsluiting van de sportparken van ROSUS en NOAV, dient aanvullend budget gezocht te worden.*
 2. *De eisen.*
 - a. *Eisen te stellen aan de gebruiksmogelijkheden van de sporthal. Contactgroep Dieteren heeft de volgende eis: het moet mogelijk zijn om in de sporthal incidenteel evenementen te laten plaatsvinden zoals bijvoorbeeld een door de fanfare te organiseren Maasgouwtoernooi, een door de schutterij te organiseren omvangrijk drumbandconcours of een door de carnavalsvereniging te organiseren grote carnavalsactiviteit zoals het BCL (de zaal dan moet dienst kunnen doen en ingericht kunnen worden als concertzaal annex feestlocatie).*
 - b. *Eisen te stellen aan de omgevingsaspecten van de sporthal. Contactgroep Dieteren heeft de volgende eisen. Om verkeersoverlast en onveilige situaties in het dorp te voorkomen mag de sporthal voor snelverkeer niet vanuit Dieteren via de Louerstraat bereikbaar zijn. Hetzelfde geldt voor de sportparken van ROSUS en NOAV. Dit laatste vergt in het verlengde van de ontsluiting van de nieuwe sporthal een nieuwe ontsluiting van deze sportparken.*
 - c. *De bouw van de sporthal mag niet ten koste gaan van gemeenschapshuis 'de Koppel' (de BMV voor de Dieterse gemeenschap)*

Het project Lange Akkersweg/Doorderweg. Het project behelst het herinrichten van de door de Doort lopende verbindingsweg tussen Echt en Dieteren waarbij het gaat om de aanleg van een fietspad en de reconstructie van de weg. Voor de aanleg van het fietspad en de aanleg van een

amfibie-geleidingssysteem zijn door de provincie subsidies toegekend. Het college van B&W heeft onlangs het startsein gegeven voor dit project. De realisatie van dit project staat gepland voor het jaar 2011. Met de realisatie gaat een lang gekoesterde wens van de Dieterse bevolking in vervulling.

Conclusie. Het is niet bekend wat de gemeente Echt-Susteren voorheeft met haar kern Dieteren en hoe zij haar strategische doelstelling 'het waarborgen van de leefbaarheid in Dieteren' gestalte gaat geven. Desondanks heeft het college van B&W een voorontwerp bestemmingsplan 'kern Dieteren' ter inzage gelegd. Indien dit voorontwerp ongewijzigd wordt omgezet in een definitief bestemmingsplan zal de leefbaarheid in Dieteren op de middellange termijn met sprongen achteruitgaan en zal Dieteren als officiële kern binnen de gemeente verdwijnen.

Verder biedt de bouw van een nieuwe sporthal in het Koppelveld voor Dieteren niet alleen kansen maar is er in dit kader ook sprake van bedreigingen in de vorm van toenemende verkeersdruk en in voorkomend geval een toenemende druk op de exploitatie van ons gemeenschapshuis de Koppel. Er is tenslotte ook nog sprake van enig licht in de duisternis: het college van B&W heeft onlangs het startsein gegeven voor het project Lange Akkersweg/Doorderweg.

Algemeen. Zoals reeds eerder aangegeven vormen de verslagen van de 5 bijeenkomsten van de contactgroep met de inwoners van Dieteren de basis voor dit hoofdstuk. Tijdens deze bijeenkomsten is gesproken over het onderwerp leefbaarheid en zijn de wensen van de Dieterse gemeenschap op dit gebied geïnventariseerd. In dit hoofdstuk geven wij eerst aan wat volgens de Dieterse bevolking moet gebeuren om Dieteren leefbaar te houden en vervolgens geven wij aan welke de reële mogelijkheden de Dieterse gemeenschap ziet om de leefbaarheid in het dorp te verbeteren.

Wat moet er gebeuren om Dieteren leefbaar te houden? Dieteren beschikt in de huidige situatie over een aantal maatschappelijke basisvoorzieningen te weten een kerk, een peuterspeelzaal, een basisschool en een gemeenschapshuis. Verder is in Dieteren sprake van een rijk verenigingsleven, het is een sociaal zeer vitale leefgemeenschap. Dit zijn de zaken die Dieteren koste wat kost wil behouden. Als deze zaken verloren gaan gaat ook de sociale samenhang en daarmee de leefbaarheid in ons dorp verloren. Van een vitale kern met een eigen identiteit zal dan geen sprake meer zijn.

Een grote bedreiging voor het voortbestaan van dit minimum aan maatschappelijke voorzieningen en voor het behoud van de sociale vitaliteit vormt de vergrijzing (zie hoofdstuk 3). Het huidige voorontwerp voor het nieuwe bestemmingsplan kern Dieteren laat zien dat het beleid Ruimtelijke Ordening van de gemeente zeker niet is gericht op wegnemen van deze dreiging door middel van het bouwen van woningen. Om deze reden hebben de deelnemers aan de bijeenkomsten zich nagenoeg unaniem uitgesproken tegen het voorliggende voorontwerp. Dieteren wil dat er eindelijk wordt gebouwd en dan met name gericht op starters, gezinnen met kinderen en ouderen! **Bouwen is absoluut noodzakelijk om Dieteren een leefbare toekomst te bieden**

Goede kansen liggen in het gebied dat wordt begrensd door de Pater van Heldenstraat, de Kerkstraat, de Vleutstraat en de Koppelveldgraaf. Voor starters is dit gebied aantrekkelijk omdat zij de aanwezigheid van scholen, parkeerplaatsen en sportverenigingen in hun woonomgeving van bovengemiddeld belang vinden. Gezinnen willen het liefst wonen aan de dorpsrand en hechten vooral waarde aan algemene voorzieningen (vooral voorzieningen die een functie hebben voor kinderen) en verenigingen in de omgeving¹⁵). Aan al deze wensen wordt in dit gebied voldaan.

Met nadruk is er tijdens de bijeenkomsten met de contactgroep op gewezen dat de afzonderlijke maatschappelijke voorzieningen samen met de verenigingen als het ware één sociaal bouwwerk vormen. Als je daar één steen uitkapt stort het hele bouwwerk in elkaar. Als er bijvoorbeeld geen school meer is in Dieteren zullen starters en gezinnen met kinderen zich niet meer in Dieteren vestigen en in Dieteren gevestigde gezinnen met kinderen zullen (overwegen om te) gaan verhuizen. Het proces van vergrijzing wordt hierdoor versneld met alle gevolgen voor de andere maatschappelijke voorzieningen en het verenigingsleven van dien.

¹⁵ Bron: gemeentelijke rapportage regionaal woningmarktonderzoek, de pagina's 9 t/m 12

Verder is met name door verenigingen gewezen op de cruciale rol die het gemeenschapshuis speelt binnen het sociale leven in Dieteren. Alle verenigingen zijn voor hun activiteiten geheel of gedeeltelijk aangewezen op dit gemeenschapshuis (ook de fanfare en de schutterij, dit ondanks het feit dat zij beschikken over een eigen accommodatie). Om de cruciale rol van het gemeenschapshuis te illustreren hebben wij een lijst met activiteiten die gedurende een bepaalde periode in het gemeenschapshuis hebben plaatsgevonden (zie bijlageH).

Welke verkeersinfrastructuur gerelateerde mogelijkheden liggen er om de leefbaarheid te verbeteren? Tijdens de bijeenkomsten is een groot aantal verbeterpunten aangedragen. Hierbij ging het in veel gevallen ging om verkeer(s infrastructuur) gerelateerde zaken. De volgende problemen zijn in dat kader naar voren gebracht.

1. De verkeersveiligheid van de Lange Akkersweg, de verbindingsweg tussen Dieteren en Echt door de Doort, is in het geding.
2. De verkeersveiligheid van de Louerstraat, vanuit Dieteren richting de sportaccommodaties van ROSUS en NOAV, is in het geding.
3. Het gegeven dat de accommodaties van ROSUS en NOAV met de auto enkel via Dieteren kunnen worden bereikt levert veel snelverkeer op in het dorp.
4. Veel (te veel) automobilisten houden zich niet aan de in de bebouwde kom van Dieteren geldende maximum snelheid van 30 km/u.
5. Er is sprake van veel sluipverkeer (ook vrachtverkeer).
6. Op een aantal plaatsen in Dieteren levert het gegeven dat er dubbelzijdig mag worden geparkeerd problemen op voor de doorgang van voertuigen, met name ook voor de voertuigen van hulpdiensten. Dit probleem doet zich zeker voor in de Vleutstraat ter hoogte van gemeenschapshuis 'de Koppel', uiteraard met name wanneer daar activiteiten plaatsvinden.
7. De soms bedenkelijke staat waarin de trottoirs in Dieteren zich bevinden.

De verkeersveiligheid op de lange Akkersweg. Zoals hiervoor (hoofdstuk 3) reeds aangegeven heeft het college van B&W onlangs het startsein gegeven voor de herinrichting van deze weg waarbij de wensen van de meerderheid van Dieterse leefgemeenschap zijn gehonoreerd¹⁶.

De verkeersveiligheid van de Louerstraat. Het wekt bevreemding dat voor deze weg een maximumsnelheid geldt van 80 km/u. Deze weg is absoluut niet geschikt voor dergelijke snelheden die getuige de mensen die aan deze weg wonen door sommigen ruimschoots worden gehaald. Het invoeren van snelheidsbeperkende maatregelen is naar de mening van de Dieterse gemeenschap in ieder geval noodzakelijk. Als beste oplossing wordt echter gezien het voor snelverkeer onbereikbaar maken van de parkeerplaatsen van de accommodaties van ROSUS en NOAV. Er moet voor (snel)verkeer dan wel de mogelijkheid worden geschapen om deze accommodaties te bereiken vanaf de Maaseikerweg. Dit kan worden gerealiseerd in het verlengde van het ontsluiten van de nieuw te bouwen sporthal vanaf de laatst genoemde weg.

¹⁶ In 2007 heeft de dorpsraad de visie van de inwoners van Dieteren m.b.t. de herinrichting van deze weg gepolst. De meerderheid van de inwoners heeft zich toe uitgesproken voor de nu gekozen oplossing: de aanleg van een vrij liggend fietspad naast het bestaande wegvak.

Sportaccommodaties ROSUS en NOAV voor snelverkeer enkel bereikbaar vanuit Dieteren. Het gegeven dat de accommodaties van ROSUS en NOAV met de auto/motor enkel via Dieteren kunnen worden bereikt levert veel snelverkeer op in het dorp. Indien de nieuw te bouwen sporthal in het Koppelveld ook via Dieteren bereikbaar wordt voor snelverkeer zal dat leiden tot een significante toename van het aantal verkeersbewegingen in het dorp. Dit is ongewenst. Om verkeersoverlast en onveilige situaties in het dorp te voorkomen mag de sporthal voor snelverkeer niet vanuit Dieteren via de Louerstraat bereikbaar zijn. Hetzelfde geldt voor de sportparken van ROSUS en NOAV. Dit laatste vergt in het verlengde van de ontsluiting van de nieuwe sporthal een nieuwe ontsluiting van deze sportparken (zie ook hierboven en hoofdstuk 3).

Er wordt te snel gereden in het dorp. Veel (te veel) automobilisten houden zich niet aan de in de bebouwde kom van Dieteren geldende maximum snelheid van 30 km/u¹⁷. Niet alleen het sluipverkeer maar ook de inwoners van Dieteren zelf overtreden veelvuldig de maximum snelheid. De Dieterse gemeenschap is van mening dat de gemeente op de eerste plaats moet handhaven. Op de tweede plaats moet in gezamenlijk overleg¹⁸ worden gezocht naar mogelijkheden om de Echterstraat, de Zilstraat, de Vleutstraat en de Kerkstraat zodanig in te richten dat enerzijds de snelheid uit het verkeer wordt gehaald maar anderzijds de doorgang voor bijvoorbeeld landbouwvoertuigen niet wordt belemmerd.

Er is sprake van veel sluipverkeer (ook vrachtverkeer) in het dorp. De Dieterse gemeenschap realiseert zich dat de door haar voorgestane keuze voor de herinrichting van de Lange Akkersweg in de vorm van een fietspad naast het bestaande wegvak als nadeel heeft dat het sluipverkeer van en naar Echt over deze weg blijft bestaan¹⁹. Er moet wel worden onderzocht hoe het sluipverkeer in de vorm van vrachtauto's dat van deze weg gebruik maakt kan worden geweerd dan wel beperkt.

De bereikbaarheid van delen van Dieteren voor o.a. de voertuigen van de hulpdiensten is in het geding. Overal in Dieteren m.u.v. de Roosterderweg en delen van de Kerkstraat mag dubbelzijdig geparkeerd. Dit dubbelzijdig parkeren haalt enerzijds de snelheid uit het verkeer, maar anderzijds belemmert het met name ter hoogte van ons gemeenschapshuis regelmatig de doorgang voor o.a. de voertuigen van de hulpdiensten. Dit laatste is natuurlijk onaanvaardbaar. Ook hier geldt dat in gezamenlijk overleg moet worden gezocht naar oplossingen. Voor het specifieke probleem bij het gemeenschapshuis kan worden gedacht aan het aanleggen van parkeerplaatsen achter de Koppel²⁰. Verder wordt opgemerkt dat je, als je naar het Dieterse deel van de Louerstraat wil en in een navigatiesysteem het adres invoert en de aanwijzingen volgt, terecht komt aan de Susterse kant van de tunnel. Dit is uiteraard onwenselijk zeker als het gaat om voertuigen van hulpdiensten.

De soms bedenkelijke staat waarin de trottoirs in Dieteren zich bevinden. Dit is met name een probleem voor mensen die gebruik moeten maken van een rollator (en dat worden er steeds meer). De Dieterse gemeenschap realiseert zich dat op sommige plaatsen de huizen zo dicht op de weg

¹⁷ Citaat: 'Als je niet handhaaft kun je ook de borden 30 km/u weghalen'

¹⁸ Bij dit overleg dienen bewoners, ondernemers en de gemeente (wegbeheerder) te worden betrokken.

¹⁹ In de enquête die de dorpsraad in 2007 heeft gehouden staat dit nadeel ook uitdrukkelijk vermeld.

²⁰ Sunt qui dicant dat deze mogelijkheid al eens is onderzocht maar dat de realisatie van e.e.a. niet is doorgegaan vanwege bezwaren van omwonenden. Anderen zeggen dat geen e.e.a. nog niet is gerealiseerd omdat de gemeente in het kader van het huidige bestemmingsplan streeft naar een integrale oplossing.

staan dat het creëren een voor eenieder goed begaanbaar trottoir onmogelijk is, maar ziet op andere plaatsen wel degelijk verbetermogelijkheden.

Welke overige mogelijkheden liggen er om de leefbaarheid te verbeteren? In het vervolg van dit hoofdstuk laten we de niet verkeers(infrastructuur) gerelateerde door de Dieterse gemeenschap aangedragen mogelijkheden om de leefbaarheid in Dieteren te verbeteren de revue passeren.

Het industriegebied Dieteren. De Dieterse gemeenschap is het volmondig eens met het gestelde hieromtrent in de visie 2020. 'Het bedrijventerrein aan de Maaseikerweg en het type bedrijven dat daar is gevestigd, is storend in het landschap. Dit terrein komt eveneens²¹ voor revitalisering en/of landschappelijke inpassing in aanmerking'. Dit statement in de visie 2020 dient nader uitgewerkt te worden net zoals dit is gebeurd voor het handelsterrein 'de Wolfskoul' in Susteren (zie de gebiedsvisie Susteren). Dit dient te gebeuren in de op stapel staande gebiedsvisie Susteren **inclusief** Heide, Nieuwstadt, Dieteren en Roosteren.

De huidige locatie van de glasbak in Dieteren is op z'n zachtst gezegd niet optimaal. De glasbak staat midden in de kern tegenover de basisschool en naast een speelterreintje. Omwonenden klagen terecht dat er op de meest onmogelijke momenten (bijvoorbeeld 's nachts om drie uur) glas in de glasbak wordt gedeponeerd met alle daarmee gepaard gaande herrie van dien. Verder laten mensen glaswerk achter omdat dat niet in de glasbak past of omdat de glasbak vol is. Dit glaswerk wordt vervolgens vaak stuk gegooid in de omgeving van de glasbak met alle gevaar voor spelende kinderen van dien. Er moet worden gezocht naar mogelijkheden om de geschetste problemen op te lossen.

Behoeftte aan een goede speelvoorziening voor kinderen van de basisschool en jonger. Deze tijdens één van de bijeenkomsten geuite behoefte wordt door de Dieterse gemeenschap onderschreven. Het huidige speelterreintje tegenover de school grenst immers aan de glasbak en wordt veelvuldig gebruikt als hondentoilet. Een verre van ideale situatie die noodzaakt om te zoeken naar andere mogelijkheden om in deze behoefte te voorzien.

Overlast. De bewoners van de Louerstraat klagen over overlast als gevolg van feesten en partijen die op de accommodaties worden gehouden. In overleg tussen de betrokken partijen dient deze overlast tot een minimum te worden beperkt.

Pinautomaat. Er is een aantal mensen die het een gemis vinden dat er geen pinautomaat is Dieteren. Wel is er de mogelijkheid om contanten op te nemen bij Jumper (de boerenbond) in de Zilstraat. Die mogelijkheid bestaat uiteraard alleen tijdens de openingstijd van de winkel en tevens weet degene die je helpt 'wat je aan het doen bent'. De Dieterse gemeenschap is de winkelier zeer erkentelijk voor de geboden gelegenheid maar zou toch graag zien dat wordt onderzocht of een officiële pinautomaat tot de mogelijkheden behoort en als dit niet het geval is of de 'privacy' bij Jumper wat meer kan worden gewaarborgd.

²¹ Bedoeld wordt: net als het bestaande handelsterrein in Susteren, de Wolfskoul.

Het aantrekkelijker maken van het dorp. Last maar zeker niet least heeft de Dieterse bevolking de wens geuit om in overleg met een landschapsarchitect te zoeken naar reële mogelijkheden om het dorp aantrekkelijker te maken. Het gaat hierbij om de aankleding van het dorp door bijvoorbeeld wegen en trottoirs een wat speelser karakter te geven en door meer groenvoorzieningen te creëren in combinatie met parkeervakken.

Leefbaarheidvisie Dieteren

Hoofdstuk 5: belangrijkste conclusies

Het antwoord op de onderstaande vragen is door de gemeente Echt-Susteren nog niet gegeven.

1. Wat heeft de gemeente op de middellange termijn voor met haar kern Dieteren, hoe vertaalt zij haar visie 2020 naar de situatie in Dieteren (strategische doelstellingen)?
2. Hoe denkt de gemeente de leefbaarheid in haar kern Dieteren te waarborgen en waar mogelijk te verbeteren (beleid)?
3. Hoe wordt het antwoord op de bovenstaande vragen geconcretiseerd (plannen en projecten)?

Het antwoord op deze kernvragen moet worden gegeven in de op te stellen gebiedsvisie Susteren inclusief Heide, Nieuwstadt, Dieteren en Roosteren.

De Dieterse gemeenschap is nagenoeg unaniem van mening dat er gericht moet worden gebouwd om Dieteren als vitale kern met een eigen identiteit binnen de gemeente Echt-Susteren te behouden en om de leefbaarheid in Dieteren te waarborgen. Als dat niet gebeurt heeft dat cijfermatig de volgende gevolgen.

1. De komende 15 jaar neemt het aantal inwoners in Dieteren af met 12,5% (833-729)
2. In 2025 is ruim 42% van de inwoners van Dieteren ouder dan 60 jaar.
3. De komende 15 jaar neemt het aantal jeugdige inwoners (0-20 jaar) van Dieteren procentueel af met meer dan 54% (183-99).
4. De komende 15 jaar neemt het aantal leerlingen van de basisschool af tot 26

Het hoeft geen betoog dat het voorafgaande betekent dat het voortbestaan van de maatschappelijke voorzieningen en het verenigingsleven in ons dorp hierdoor onder grote druk komt te staan en dat de leefbaarheid in Dieteren met sprongen achteruit zal gaan.

De Dieterse gemeenschap heeft ook nog een aantal wensen die bij vervulling zullen leiden tot een verbetering van de leefbaarheid in ons dorp. Kortheidshalve verwijzen wij u hiervoor naar het gestelde in het tweede deel van het voorafgaande hoofdstuk.